

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
รายการตารางประกอบ.....	ช
รายการภาพประกอบ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	3
1.5 นิยามศัพท์.....	5
1.6 สมมุติฐานในการศึกษา.....	5
2. แนวความคิดและวรรณกรรมปริทัศน์.....	6
2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบการขยายตัวของแหล่งเสื่อมโทรม.....	6
2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการเข้าไปอาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม.....	10
2.3 วรรณกรรมปริทัศน์.....	11
3. ระเบียบวิธีการศึกษา.....	22
3.1 แหล่งข้อมูล.....	22
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	23
3.3 ประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง.....	23
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25

บทที่	หน้า
3.5	การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล..... 25
3.6	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 25
4	ข้อมูลเบื้องต้นของพื้นที่ทำการศึกษา..... 26
4.1	ชุมชนเอราวัณ..... 26
4.2	ชุมชนศาลาแดง..... 31
4.3	ชุมชนหัวฝาย..... 35
4.4	ชุมชนท่าสะอาด..... 40
4.5	ชุมชนระแกง..... 44
5	ผลและการวิเคราะห์ผล..... 49
5.1	ลักษณะของครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรม..... 49
5.2	ลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรม..... 64
5.3	รูปแบบการขยายตัวของแหล่งเสื่อมโทรม..... 93
5.4	ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้หัวหน้าครัวเรือนเลือกเข้ามาอาศัยอยู่ใน แหล่งเสื่อมโทรม..... 109
5.5	อิทธิพลของการย้ายถิ่นเข้ากับการเพิ่มประชากรตามธรรมชาติ ที่มีต่อการขยายตัวของแหล่งเสื่อมโทรม..... 112
6	สรุปผล อภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ..... 116
6.1	สรุปผลการศึกษา..... 116
6.2	อภิปรายผลการศึกษา..... 128
6.3	ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป..... 134
	บรรณานุกรม..... 134
	ภาคผนวก..... 140
	ผนวก ก แบบสำรวจพื้นที่แหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. 140
	ผนวก ข แบบสอบถาม..... 142
	ประวัติการศึกษา..... 147

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
3.1	จำนวนประชากรตัวอย่างในการศึกษารูปแบบการขยายตัวของแหล่ง เสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	24
5.1	จำนวนสมาชิกต่อครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่	52
5.2	ลักษณะของครอบครัวและจำนวนครัวต่อครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรม ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	53
5.3	ภูมิฐานะเดิมของประชากรในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาล นครเชียงใหม่	54
5.4	การประกอบอาชีพของประชากรในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาล นครเชียงใหม่	57
5.5	รายได้ต่อเดือนของครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนคร นครเชียงใหม่	58
5.6	รายจ่ายต่อเดือนของครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาล นครเชียงใหม่	59
5.7	การศึกษาของประชากรในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาล นครเชียงใหม่	62
5.8	สภาพบ้านของประชากรในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาล นครเชียงใหม่	63
5.9	อายุของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาล นครเชียงใหม่	65
5.10	สถานภาพการสมรสของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขต เทศบาลนครเชียงใหม่	66

ตารางที่		หน้า
5.11	ภูมิลาเนาเดิมของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	68
5.12	การประกอบอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	72
5.13	สถานที่ประกอบอาชีพและระยะทางจากบ้านถึงที่ทำงานของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	73
5.14	การเดินทางและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงานของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	76
5.15	รายได้ของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	79
5.16	การศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	81
5.17	จำนวนบ้านและสถานที่ตั้งบ้านญาติพี่น้องของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	83
5.18	จำนวนบ้านและสถานที่ตั้งบ้านเพื่อนสนิทของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	86
5.19	ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยและที่ดินบริเวณที่อยู่อาศัยของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	90
5.20	ค่าเช่าที่ในการสร้างที่อยู่อาศัยของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	91
5.21	การตัดสินใจในการย้ายที่อยู่อาศัยของหัวหน้าครัวเรือนในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	93
5.22	การขยายตัวของแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	97

ตารางที่		หน้า
5.23	ลักษณะการขยายตัวของแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	105
5.24	ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้หัวหน้าครัวเรือนเลือกเข้ามาอาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	111
5.25	อิทธิพลของการขยายตัวของแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	113
5.26	แสดงผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการย้ายถิ่นเข้ากับการเพิ่มประชากรตามธรรมชาติที่มีต่อการขยายตัวของแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	114

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1.1	แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของแหล่ง เลื่อม ไทรมโน เขตเทศบาลนครเชียงใหม่	4
2.1	ทฤษฎีการใช้ที่ดิน ในเขตเมืองตะวันตก	8
4.1	แผนผังแสดงตำแหน่งที่ตั้งของชุมชนเอราวัณ	28
4.2	แผนผังแสดงตำแหน่งที่ตั้งของชุมชนศาลาแดง	32
4.3	แผนผังแสดงตำแหน่งที่ตั้งของชุมชนหัวฝาย	36
4.4	แผนผังแสดงตำแหน่งที่ตั้งของชุมชนท่าสะอาด	41
4.5	แผนผังแสดงตำแหน่งที่ตั้งของชุมชนระแงง	45
5.1	แผนผังแสดงการขยายตัวของชุมชนเอราวัณ	98
5.2	แผนผังแสดงการขยายตัวของชุมชนศาลาแดง	99
5.3	แผนผังแสดงการขยายตัวของชุมชนหัวฝาย	100
5.4	แผนผังแสดงการขยายตัวของชุมชนท่าสะอาด	101
5.5	แผนผังแสดงการขยายตัวของชุมชนระแงง	102